

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedziele i święta od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie 3 zł., z odnośnieniem i przesyłką pocztową 3 zł. 50 gr., za granicą 6 zł., cena pojedynczego numeru na prowincji 18 gr. CENA OGŁOSZEN: za wiersz milim. przed tekstem 20 gr. i w tekście 40 gr., za tekstem 10 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% zagranicze o 50% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszędzie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w P. K. O. Nr 80187.

SALA KLUBU OFICERA POLSKIEGO
(ul. A. Mickiewicza 13)

W niedzielę, 19 kwietnia odbędzie się

KONCERT

S. BENONI

znanego artysty opery rosyjskiej.
z udziałem **ZOFII PLEWICKIEJ** (sopran)

PROGRAM: arje operowe i romanse. — Początek o g. 8 m. 45.

Część zysku przeznaczona na cele dobroczynne.

Zarząd Twa Gimn. „SOKÓŁ” Gniazdo Wilno uprzejmie prosi Druhów i Sympatyków na

Sobótkę świąteczną z atrakcjami, mającą się odbyć d. 18 kwietnia r. b. w lokalu Twa „SOKÓŁ” ul. WILEŃSKA Nr 10. We ście za rekomendacją członków. Początek zabawy o godz. 9 wiecz.

Państwowy Zakład Zdrojowy w Ciechocinku
otwarty od 1 maja do 31 października.

Już nadeszły dalsze transporty towarów

Dr. IHNATOWICZA

i są do nabywania

ul. Świętojańska 1 Fa W. Narbut. ul. Dominikańska 9 Fa B. Deweltow. ul. Dominikańska 11 Fa Mazurkiewicz. ul. W. Pohulanka 1 Fa H. Goldańska. ul. Trocka 20. Fa. Berwin Za. ul. Niemiecka 3. Fa O. Widuczanski. Wielka 46. Fa A. Andrzejkiewicz. ul. Wielka 41 Fa J. Kuzicki. ul. Ludwisarska 12 Fa Trubillo. ul. Wilkomierska 1 Fa Dąbrowski. ul. Kalwaryjska 20 Fa Odachowski. ul. Legionowa 87 Fa Wojciechowska i we wszystkich innych Firmach

Nekrologi, Ogłoszenia i różne reklamy do Dziennika i do wszystkich bez wyjątku pism na najbardziej dogodnych warunkach przyjmujemy

Biuro Reklamowe STEFANA GRABOWSKIEGO
w Wilnie, Garbarska Nr. 1, tel. Nr. 82.

Palta,
Kapelusze,
Krawaty.
Laski.
Ostatnie nowości!

Jan Wokulski i S-ka

Wielka 9 Tel. 182.

TEATR POLSKI „Lutnia”

Dziś
„ANANAS”
krotkochwila Verneuil'a
Początek o godz. 8 ej wiecz.

Teatr Wielki (W. Pohulanka)

Występy
Wiktorji Kaweckiej
Dziś
„KARNWAŁ KRÓLEWSKI”
Opieretka Nelsous.
Początek o g. 8 wiecz.

Telefonem z Warszawy.

Biskup Jałbrzykowski kandydatem na stolicę arcybiskupią w Wilnie.

„Dzień Polski” donosi: Wobec ratyfikacji konkordatu ze Stolicą Apostolską staje się aktualną sprawą obsadzenia arcybiskupstwa wileńskiego i odwołania obecnego biskupa wileńskiego ks. Matulewicza znanego z działalności antypolskiej. Najważniejszym kandydatem na stolicę arcybiskupią w Wilnie ma być biskup Łomżyński ks. Jałbrzykowski.

Obława i aresztowania na Wołyniu.

Wykryto jacejki komunistyczne, aresztowano 454 osoby. Korespondent „Dnia Polskiego” donosi z Równego, co następuje: „Obława przygotowana była w celu schwytania licznie grasujących na Wołyniu szpak bandyckich. Nie spodziewanie natrafiono na szereg oddziałów organizacji komunistycznej. W 5 powiatach, mianowicie Kowelskim, Włodzimierskim, Łuckim, Rówieńskim i Dubieńskim wykryto komunistyczne komitety powiatowe z „powitkami”. Organizacja wewnętrzna tych ekspozytur komunizmu składała się z 2-3h części: administracyjno-politycznej i bojowej. Pierwszą część stanowiła szereg powitki, te zaś na jacejki. Druga część— bojowa dzieliła się na sotnie, te ostatnie na kurenie. Centrala tych organizacji mieścił się za kordonem i kieruje wszystkimi operacjami na terenie Wołynia. Po dokonaniu licznych rewizji zaarrestowano 464 osoby, z których 216, wobec stwierdzenia i przyznania się do należenia do organizacji komunistycznej-dywersyjnej oddanych zostanie pod sąd w drodze zwykłego postępowania. 5 aresztowanych oddano już pod sąd doraźny. Ciekawym szczegółem jest fakt, że wśród schwytanych bandytów znajdują się uczestnicy ostatnich napadów na Wołyniu m. n. napadu na majątek Gorków.”

Sprawa paszportów zagranicznych.

Półrządowo komunikują nam: Ponieważ sprawa wywołania waluty polskiej zagranicę staje się szczególnie aktualną w związku z wyjazdem obywateli Rzplitej zagranicę, rząd z natury rzeczy musi się do tych wyjazdów odnosić nie tylko. O ile idzie o ogół obywateli rządowi porostaje jedynie, zastosowany już w roku bieżącym, sposób podwyższenia opłat za wizę na wyjazd zagranicę. Rząd uważa, że urzędnicy powinni wstrzymać się bezwzględnie od wyjazdu w czasie urlopow zagranicę z wyjątkiem wypadków nadzwyczajnych. Rada ministrów postanowiła wezwać urzędników wszystkich działów administracji, wojska i sądownictwa do bezwzględnego wstrzymania się od wyjazdów na urlopy zagranicę, oraz działania w kierunku ograniczenia wyjazdów wogóle.

Ustawa o rozbudowie miast.

Rząd zainteresowany jest w tym, aby nowa ustawa o rozbudowie miast mogła wejść jak najprędzej w życie i w tym celu czyni przygotowania do jej realizacji. Sejm, jak wiadomo, przyjął ustawę o rozbudowie w 3-im czytaniu przed świętami. Senat przystępuje do jej rozpatrzenia dziś w komisjach, aby przedstawić ją do uchwalenia przez plenum na pierwszym posiedzeniu po ferjach, które odbędzie się w dn. 22 b. m. Aby ułatwić jaknajszybze jej zrealizowanie ministerjum skarbu w porozumieniu z zainteresowanymi ministerjami już obecnie opracowuje przepisy wykonawcze. Aby mogły być one ogłoszone jednocześnie z uprawomocnieniem ustawy. W tym celu wczoraj pod przewodnictwem v. ministra skarbu p. Kłaznera odbyła się konferencja międzyministerjalna na której ugodniono szereg przepisów wykonawczych.

Ustawa o naczelnej radzie gospodarczej.

W nadchodzący czwartek odbędzie się w ministerjum Skarbu posiedzenie rady gospodarczej w celu omówienia projektu ustawy naczelnej rady gospodarczej.

Ilość będących w obiegu marek.

Termin wymiany upływa w dn. 31-go maja r. b. Według zestawienia likwidowanej P. K. K. P. w dn. 10. III, pozostało jeszcze nie wymienionych na złoto 3,064,844,598,270 marek polskich, co stanowi równowartość 1,700,000 zł. Przypominamy, że banknoty markowe wymieniane będą do 31 maja r. b. i nie wymienione do tego terminu w oddziałach Banku Polskiego i Centralnej Kasie Państwowej tracą swoją wartość.

Niezwykły dokument.

W archiwach państwowych znajdzie się niebawem niezwykle ciekawy dokument— pismo, nazwiskami młodzieży pokryte, które świadczyć będą o pięknym porwie serce i myśli współczesnej naszej młodzieży. Pismo takie wystosowali do premiera Grabskiego uczniowie 8 ej klasy III-iej szkoły powszechnej im. św. Mikołaja w Krakowie, składając hold i uznanie za dzieło sanacji skarbu i przesyłając ministerjum skarbu w datce 1 akcja Banku Polskiego nabyta przez nich za drobne długo zbierane oszczędności.

Liczba bezrobotnych zmniejsza się.

Liczba bezrobotnych już od 3-ich tygodni stale się zmniejsza. Tydzień ostatni, obejmujący okres od 4 do 11 kwietnia dał dalsze zmniejszenie, wynoszące w porównaniu z tygodniem poprzednim o 1480 osób. W dn. 11 kwietnia było bezrobotnych 181,711 podczas gdy w dn. 8 kwietnia 18,640 osób. Zmniejszyła się liczba bezrobotnych w Sosnowcu, Włocławku, Krakowie, Kaliszu, Ostrowie i kilku innych miejscowościach. Zasługuje na podkreślenie fakt, iż zmniejszyło się bezrobocie na G. Śląsku.

Podpisanie konwencji handlowej polsko-greckiej.

Da. 17 IV minister spraw zagranicznych p. Skrzyński i poseł grecki w Warszawie minister Mikołaj Xydakis podpisali konwencję handlową polsko grecką. Konwencja oparta jest na podstawie klauzuli największego uprzywilejowania.

Zamachy w Bułgarii.

SOFJA, 17. IV. (Pat.) Podczas pogrzebu generała i posła Gieorgiewa dokonano zamachu bombowego w katedrze wobec obcego gabinetu, przedstawicieli wojskowości, oraz członków parlamentu. Wybuch wysadził główne nawy w powietrze. Zabitych jest około 80 osób. Ministrowie lekko ranni sprawują nadal czynności, starając się opanować sytuację. Spodziewane jest ogłoszenie stanu wojennego. W kraju panuje nastroj powszechnego przygnębienia. Pośród zabitych znajduje się komendant miasta Kiewa, kilku generałów oraz wiele osób z pośród obecnych na pogrzebie. Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady Ministrów, w którym wzięli udział również ranni ministrowie. Król na pogrzebie był nieobecny.

Skład gabinetu Painlewego.

PARYŻ, 17. IV. Gabinet został utworzony w składzie następującym: Prezydent gabinetu i wojna: Painlevo. Sprawiedliwość: Steeg. Sprawy zagraniczne: Bräud. Skarb: Caillaux. Sprawy wewnętrzne: Sahrameck. Oświata: de Monzie. Marynarka: Berel. Marynarka handlowa: Danielou. Kolonje: Hesse. Rolnictwo: Durand. Handel: Chaumet. Roboty publiczne: Laval. Praca: Durafoer. Podsekretarjat obszarów oswojonych: Schmldt. Emerytura: Anteriou. Podsekretarj: marynarka handlowa: Hass, żegluga powietrznej: Laurent Eyaa, sztuki piękne: Dalbos. PARYŻ, 17. IV. (Pat.) Pódszekretarzem stanu w ministerstwie wojny został mianowany Ossola. Wysokim komisarzem wojny — Benzet. Gabinet ma wnieść projekt utworzenia podsekretarjatu

stanu w prezydium rady ministrów, przysem na stanowisko podsekretarza przewidziany jest Georges Bonnet. Nowy gabinet składa się z 5 ministrów, 14 deputowanych i pana Caillaux, członka pozaparlamentarnego. Z punktu widzenia politycznego w skład gabinetu wchodzi czterej republikanie-socjaliści; jeden socjalista niezależny; 12 radykałów-socjalistów i dwaj członkowie grupy Lou cheura. PARYŻ, 17. IV. (Pat.) Jak donosi „Petit Parisien”, sprawozdawca komisji finansowej Izby Deputowanych Violette mianowany zo-

Następca Painlewego.

PARYŻ, 17. IV. (Pat.) Krążą pogłoski, że wobec zamianowania Painlewego prezydentem gabinetu, na stanowisko przewodniczącego Izby Deputowanych obrany zostanie Herriot.

Hindenburg i Caillaux w opinii angielskiej.

LONDYN, 17. IV. Tutejsze sfery urzędowe otrzymały z Berlina autorytatywne wiadomości o znacznym powodzeniu kampanji wyborczej Hindenburga, którego wybór uważa się za zapewniony. Angielska opinia publiczna przyjęła bardzo zrychliwie fakt powołania Caillaux na ministra skarbu, wyraża jednak wątpliwości co do możliwości utrzymania się Caillaux na tem stanowisku.

Polska i Mała Ententa.

WARSZAWA, 17. IV. „Rzeczpospolita” w depeszy z Pragi donosi, że w tutejszych kołach dobrze poinformowanych mówi się z wszelką pewnością o rychłym przystąpieniu Polski do Małej Ententy. Przystąpienie Polski do M. Ententy przyczylnoby się zdaniem tych koł nietylko do rozszerzenia Ententy, ale też zmieniłoby podstawy, na jakich się ona dotychczas opierała. Stworzona zostałaby wówczas środkowo-europejska ententa, co było—jak wiadomo—już daw-

Chmury na Dalekim Wschodzie.

LONDYN, 17. IV. W tutejszych kołach politycznych rozszalała się pogłoska, że na Dalekim Wschodzie grozi wybuch wojny w najbliższym czasie. Najnowszy program zbrojeń morskich w Japonii wywołał wrażenie w Stanach Zjednoczonych i Anglii. „Daily Express” donosi, że Japonia jeszcze w obecnym roku zbuduje 18 nowych cięższych krążowników bojowych. Program rządu japońskiego zmierza do zajęcia większej części Chin. W Japonii utrwała się przekonanie, że Chiny muszą być terenem ekspansji dla zbyt licznej ludności japońskiej. Stany Zjednoczone natomiast nigdy do tej ekspansji Chin nie mogą dopuścić. Amerykańska flota bojowa, która wyjechała w ilości 125 statków na manewry wojenne uda się m. in. do Australji. W Japonii uważają że manewry za demonstracją polityczną skierowaną przeciwko Japonji.

Sprawa poczty polskiej w Gdańsku.

GDAŃSK, 17. IV. (Pat.) Z Hagi donoszą, że stały międzynarodowy trybunał sprawiedliwości postanowił na tajnym posiedzeniu porozumieć się z zainteresowanymi stronami w przekazanej mu przez Radę Ligi Narodów sprawie poczty polskiej w Gdańsku jedynie w drodze pisemnej. Obie strony wzięły trybunałowi w terminowo wyznaczonym przez niego, t. zn. w dniu 10 kwietnia r. b. wyzerpujące prawnie opinie, przedstawiające ich stanowiska. Opinia wolnego miasta Gdańska wypracowana została przez Holendra, profesora międzynarodowego prawa na uniwersytecie w Utrechie dr. Verzyła, który zajął się przede wszystkim kwestją ważności poprzedniego orzeczenia. Wysokiego Komisarza Ligi Narodów w Gdańsku w wymienionej sprawie. Prof. Verzył uznaje to orzeczenie za prawomocne, wobec czego ponownie rozważenie tej sprawy powinno być — zdaniem jego — wykluczone. Opinie rządu polskiego opracował i przedstawił trybunałowi angielski prawnik, profesor uniwersytetu w Oxfordsie, dr. Ballot. Wraz z obustronnymi opiniami przedstawione zostały również deklaracje obu rządów. Trybunał udzielił przedstawicielom obu stron terminu do piątku bieżącego tygodnia dla przedłożenia dalszych wyjaśnień.

Z całej Polski.

Z prasy. Od dnia 9 b. m. redakcję „Dziennika Poznańskiego” objął dr. Adam Brzeg. Jak slychać dotychczasowy redaktor „Dziennika Poznańskiego” dr. Przemysław Maczewski przechodzi do redakcji „Kurjera Poznańskiego”. Ataman Machno. (A. T. E.) Wbraw doniesieniom „Dnia”, jakoby głośny ataman ukraiński Machno zbiegł z Gdańska do Rosji Sowieckiej, dowiadujemy się z miarodajnego źródła, że wiadomość ta nieopowiada rzeczywistości. Machno wyjechał z Gdańska, nie do Rosji Sowieckiej lecz do Paryża, gdzie się obecnie znajduje się. Związek Ludowo-Narodowy. KOMUNIKAT. Kolo Zjednoczone dz. „Sni-piszki” i „Nadbrzeżnej”. W niedzielę, dnia 19-go kwietnia r. b., o godz. 6 wiecz., w lokalu Sekretarjatu Kola ul. Mostowa 16, odbędzie się odczyt. Przemawiać będą p.p. Życka i Kownacki. WYPRZEDAŻ MEBLI pokojow., jadalnych, sypialnych, salonow., kuchennych i części pojedynczych. S. Anceletowicz. Wilno, ul. Niemiecka Nr. 15. 8-1 O-rzy Bujalski, Obieziński i Waszkiewicz lokują polonizmi i chore z cierpieniami kobieciami w Zakładzie Polonizycznym. 1-49 ul. W. Pohulanka Nr. 27.

Ruch wydawniczy.

Tygodnik Wileński. Od dawna zapowiadany wyszedł nr pierwszy "Tygodnika Wileńskiego", pisma finansowanego przez rząd, a redagowanego przez urzędników Oddziału Kultury i sztuki przy Delegaturze.

czyło je między sobą oraz z wydawanym obecnie organem pp. Remera i Hulewicza, podobnie jak np. nasz "Dziennik Wileński" niema nie wspólnego z piśmiem, które wychodziło pod tym tytułem w Wilnie przed stu laty.

W swoim czasie wyraziłmy stanowczy protest przeciwko tego rodzaju marnotrawieniu grosza publicznego jedynie gwoli dogodzeniu ambicjom redakcyjnym jednostek, gdy np. szkolnictwo nasze wegetuje w najcięższych warunkach a Macierz Szkolna zmuszona jest nadludzkie czynić wysiłki dla utrzymania swych placówek.

Pod tytułem "Spowiedź Boy'a", mamy utwór ze znanego człowieka inteligentnego ogłowi odczytu p. Boy'a-Zeleńskiego o tem "jak zostałem literatem".

z naszym czasem relacjom, niż bohomyz Rygiere'a i pozostałe monumenty! Nie bronimy bynajmniej "bohomyz Rygiere'a", atoli osoba potworzona dziaćwa p. Pronaszki, wzrastającego się na poświęceniu ludzkie i na postach dla ludzi nerwowych nad brzegiem Wilji zbyt już wyraźnie świadczy o kierunku i celach artystycznych redaktora "Tygodnika Wileńskiego".

Chociaż prawdopodobnie wykaże swą bezstronność i zmył krytyczny p. Hulewicz nie szczędzi zresztą pewnych zarzutów modelowi p. Pronaszki!

go celów kierownictwa, jest to zbieranina mniej lub więcej udatnych artykułów i notatek, które z równym powodzeniem mogły się ukazać w odcinkach naszej miejscowej prasy codziennej, gdyby zaś przypadkiem wezła nie urzały świata dziennego, nie by na tem nie straciły ani ludzkości, ani Polska, ani Wilno i nasza kultura.

— Książka o Bolesławie Prusie. Do szerepu naszej literatury o Bolesławie Prusie przybyła nowa książka. Jest nią rozprawa dr. Feliksa Araszkiewicza p. t. "Bolesław Prus i jego ideały życiowe", wydana przez firmę Dom Wydawniczy Franciszek Głowiński i S-ka w Lublinie, ul. Kościuski 8.

Nadesłane. — Pożar Rzymu. Cała nizina pokryta była dymami, tworzącymi jakby jedną obryzmia, leżącą tuż przy ziemi chmurę, w której zniknęły miasta, akwedukty, wille, drzewa, na końcu zaś tej szarej, okropnej płaszczyzny górzono na wzgórzach miasta.

„BLUSZCZ“ najtańszy społeczno-illustrowany tygodnik kobiecy, obejmuje całokształt zainteresowań kobiet polskiej.

Z prowincji.

SW.ĘCIANY. W związku z projektem rozciągnięcia w najbliższym czasie na teren powiatu Świeciańskiego moje ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, zostało stwierdzone przez specjalnie będącego w tym celu na miejscu w Świecianach p. kierownika Baranowskiego, że bezrobocie na terenie powyższego powiatu jest dość znaczne, przyczem wśród bezrobotnych jest dość poważny odsetek pracowników umysłowych i że rozciągnięcie ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. na powiat Świeciański jest nader pożądanym, a to ze względu na graniczne położenie tego powiatu, oraz zastosowania ustawy względem tych bezrobotnych, których nie zatrudni ewentualny przemysł budowlany. Zes w celu ścisłego prowadzenia ewidencji bezrobotnych oraz regulowania miejscowych ryneków pracy koniecznym jest zorganizowanie w Świecianach biura pośrednictwa pracy. (s.)

Nagrozone złotymi medalami w Paryżu, Bordeaux, Warszawie. Likier Wódki Koniaki i Romy. Rektyf. i Dystyl. parowa F. JANKOWSKI. WARSZAWA, ul. Moniuszki 12. Tel. 81 68. 833

„HELIOS“ Wielka atrakcja sezonu! Tragedja Domu Habsburgów

„POLONJA“ Kto nie widział jeszcze „QUO VADIS“

„LUX“ W kanałach Paryża

Firma „EXPRESS“

Najstarsza firma maszyn i rowerów J. LACKI

Wobec tego, iż pierwszy transport nadejdzie w najbliższych dniach, Szanowni Klienci proszeni są o nadejścia naszego transportu.

W. CHARYTONOWICZ i S-ka Apteczny Dom Handlowy

„Kremu Perłowego“ Ihnatowicza

„STELLA“

„QUO VADIS“

„W kanałach Paryża“

Buchalterji

Cukier, kawę, herbatę!

B-cia Gołębowski

Elektro-monter

W. Weler Wilno

Tow. Przem.-Handl. PIOTR KOSARSKI

„STELLA“

„QUO VADIS“

„W kanałach Paryża“

Komunikat.

Cukier, kawę, herbatę!

B-cia Gołębowski

Elektro-monter

W. Weler Wilno

Nasiona

Doktor D. ZELDOWICZ

„STELLA“

„W kanałach Paryża“

Komunikat.

Cukier, kawę, herbatę!

B-cia Gołębowski

Elektro-monter

W. Weler Wilno

Nasiona

Doktor D. ZELDOWICZ

„STELLA“

„W kanałach Paryża“

Komunikat.

Cukier, kawę, herbatę!

B-cia Gołębowski

Elektro-monter

W. Weler Wilno

Nasiona

Ogłoszenie.

Ogłoszenie.

Ogłoszenie.

Ogłoszenie.

Ogłoszenie.

Ogłoszenie.

Ogłoszenie.

Ogłoszenie.

Ogłoszenie.

Ogłoszenie.

Ogłoszenie.

Ogłoszenie.

Ogłoszenie.

Ogłoszenie.

Ogłoszenie.